

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень 10 ТБУЗ Держспецзв'язку на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

12 червня 2025 року

с-ще Миропіль Житомирського району Житомирської області

Нами, заступником філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Олександром БОЛЮХОМ, техніком лісового господарства 10 територіального вузла урядового зв'язку державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України (далі - 10 ТБУЗ Держспецзв'язку) Валерієм ПЕТРОВСЬКИМ, (на підставі листа 10 ТБУЗ Держспецзв'язку від 27 травня 2025 року за № 59-11 - 2180), в період 12.06.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) для планування та здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік, в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні 10 ТБУЗ Держспецзв'язку.

Обстеженням встановлено наступне:

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень, відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2015 року 10 ТБУЗ Держспецзв'язку, представленого для лісопатологічного обстеження, причини призначення заходів та ступінь пошкодження насаджень:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	вид запланованих заходів	Причини призначення заходів	проведення заходу, %
						склад	вік, років	повнота	бойітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Заріччя	3	7	3,4		3,4	7Д32БП1ОС+СЗ	70	0,7	2	24	28	260	4	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	20
	3	8	1,1		1,1	8Д32СЗ+БП+ОС	60	0,7	1А	24	26	310	4	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	20
	3	11	0,5		0,5	5БП5ОС+ДЗ	65	0,8	1	25	26	320	4	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	15
	3	25	2,2		2,2	9Д31БП	60	0,7	1	25	28	270	4	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	10
	3	33	1,4		1,4	6Д34СЗ	65	0,7	1	23	26	320	4	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Заріччя	5	1	1.4		1.4	4ДЗЗБП2С31С С+ВЛЧ	70	0.7	2	23	28	250	4	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	20
	5	18	3.4		3.4	7БП2ОС1ДЗ	60	0.7	1	25	26	250	4	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	20
Миропіль, парк	7	3	0.4		0.4	8АКБ2ВРЛ+ВЛ Ч+ТЧ	40	0.7	1А	22	28	200	2	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	30
	7	5	2.1		2.1	4АКБЗЯЗ2ДЗ1 КЛГ	65	0.7	2	20	28	210	2	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	30
	7	13	1.7		1.7	5ЛПД5КЛГ+ЯЗ +ВЗД	58	0.7	1	21	24	200	2	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	20
	7	23	1.4		1.4	8ДЗ2ЛПД+ЯЛ С	53	0.7	1	21	24	240	2	СРВ	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, вітровал	15
Всього ВСР по підприємству					19.4											

Лісопатологічне обстеження лісових насаджень, що належать 10 ТБУЗ Держспецзв'язку проводилося без валки модельних дерев шляхом візуального обстеження деревостанів, а також повалених дерев на ділянці або на суміжній з нею для визначення видового складу стовбурових шкідників з метою визначення причин масового всихання лісових насаджень, стану осередків масового розмноження шкідників та хвороб лісу, а також визначення видів, обсягів, строків, місць та особливостей здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Загальна обстежена площа по 10 ТБУЗ Держспецзв'язку складає 19,4 га.

По причинах розладнання та деградації насаджень в загальному по підприємству (за переважаючим збудником хвороби/шкідником):

Вид шкідників, хвороб та інших патологій	Ступінь пошкодження			
	слабкий	середній	сильний	Всього
стовбурові та кореневі гнилі	7.4	12		19.4
Разом	7.4	12		19.4

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Основними причинами пошкодження обстежених хвойних дерев Сз та Яле є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на сосні провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Blastophagus minor*), лубоїд сосновий великий (*Blastophagus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та короїд шестизубий (*Ips sexdentatus*). Дерева ялини відпрацьовані переважно короїдом-типографом (*Ips typographus*). Переважна кількість дерев, що відноситься до сухостою минулих років відпрацьовані стовбуровими шкідниками родин златок, в незначному відсотку – представниками родин вусачів. Водночас у ходах стовбурових шкідників поширюються офіостомові гриби – збудники синяви та інші патогени. Сухостійні дерева поодинокого та групового розміщення.

Дерева листяних порід характеризуються змішаним характером всихання – переважно поодинокі та групові (групи невеликі – до 3,4 дерев). Основними патологіями, що призводять до всихання листяних порід є кореневі та стовбурові гнилі, які викликаються комплексом різних причин: дерева Дз від пошкоджень опеньком осіннім, що викликає білу заболонну гниль коренів а також стовбуровими шкідниками, судинним мікозом Дз (офіостомозом), поперечним раком та дубовим трутовиком, що викликають стовбурові гнилі; дерева ясена в результаті діяльності опенька осіннього, що викликає заболонну гниль коренів та халарового некрозу; дерева береста від голландської хвороби; дерева берези від бактеріальної водянки та заболонника березового, дерева вільхи від трутовика променевого, граба від некрозу. Ураження і руйнування коренів дуже сильно впливає на стан дерев, так як порушується надходження в його надземні частини води та поживних речовин. Тому кореневі гнилі призводять до швидкого ослаблення і всихання дерев, вітровалів та заселення дерев стовбуровими шкідниками.

На відмираючих та дуже ослаблених деревах виявлено сліди поодинокого заселення стовбуровими шкідниками, а сухостійні та всихаючі дерева характеризуються заселенням та відпрацюванням стовбуровими шкідниками, про що свідчить наявність льотних отворів на стовбурах дерев. На всіх обстежених ділянках наявне захаращення насаджень.

Також причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням та пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні та вітроламані дерева, а також дерева з ухилом більше 30 градусів, та з дугоподібно зігнутими стовбурами.

Обстежені лісові насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження вторинних (стовбурових) шкідників а також корневих та стовбурових гнилей і відносяться до II класу біологічної стійкості.

При обстеженні лісових ділянок, які потребують призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, не виявлено ознак відведення дерев в рубку відповідно до п.26 Санітарних правил в лісах України.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до Санітарних правил в лісах України рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 19,4 га у 2025 році.

Під час проведення даного обстеження лісовій охороні 10 ТВУЗ Держспецзв'язку надавалась методична допомога з питань лісозахисту.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводиться силами лісової охорони 10 ТВУЗ Держспецзв'язку.

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" та Центральним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.

2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни з урахуванням сезонного розвитку шкідників і хвороб лісу.
4. Осередки шкідників та хвороб лісу виявлені даним лісопатологічним обстеженням поставити на облік.

Акт складений в трьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - 10 ТВУЗ Держспецзв'язку.

ПІДПИСИ :

Заступник начальника філії "Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

 Олександр БОЛЮХ

Технік лісового господарства 10 ТВУЗ Держспецзв'язку

 Валерій ПЕТРОВСЬКИЙ

З актом ознайомлений: Начальник 10 ТВУЗ
Держспецзв'язку

 Сергій ВЛАСЮК

